

KİMSE BİR ŞEY BİLMİYOR, HERKES HER ŞEYİ BİLİYORDU

Ayşe Ünüvar

■ “44-A” yazan açık leylak rengi, küçük bir çocuğun bile eğilerek girebileceği ahşap kapının ardında bir kapı daha olduğunu, o kapıdan girince uzun ağaçlı bir yolu takip edip bir kulübeye varıldığını, kulübünün içinde 94 yaşına kadar kimselerin haberi olmadan yaşayıp giden bir kadın olduğunu, kadının, kimin nesi olduğuna dair yaygara koparan mahallenin, ne bir ses işittiğini ne tüten bir baca gördüğünü ancak ve ancak kadın ölünce olanla olacak olanın ayyuka çıktığını herkesle beraber ben de o gün öğrendim...

Çocukluğum mahallesinde yaşayan bu kadından hiç kimsenin haberdar olmayışı önce garip geldi. Sonra kimsesizliğin sesi kalp kapımı çaldı ve şöyle dedi: *Eğer biri seni aramazsa kaybolman kolaydır!* Ya da kaybedilmen kolaydır diye ünledim sesi. Gökten düşmemişti ya bu kadın! Açlıktan da ölmemişti. Vadesiyle öldüğüne dair rapor tutan devlet tabibi resmî arabaya binerken mırıldanan yüzlere baktım; Sadece o anlık olaya dair bir genel kükreyişti hepsinin, hepimizin yaptığı o kadar. Duyarsızdık. Duygularımız yemek, içmek, yarına çıkmak üzere kurgulanalı yıllar olmuştu. İnsan buna nasıl üzülmez? Üzüldük tabii ama orada kalıp gidecekti bu olay. Nasılsa vadesi ile ölmüş, kimi kimsesi olmayan yaşlı, matuf bir kadındı. Hem kimse kim olduğuna dair en ufak bir ihtimalden bahsetmemişti. Nasıl bahsedilsin; Açık leylak rengindeki ahşap kapının bitişiğindeki taş villa şehrin ileri gelenlerinden birinin torun torbasıyla yaşadığı bir evdi ve oldukça gösterişliydi. O kadar çok çalışanı vardı ki bahçeye ayrı evin içine ayrı arabalara ayrı hizmet ediyorlardı ve bu görevliler de villanın geniş bahçesinin sonunda yer alan küçük evlerde oturlardı. Çoluklu çocuklu. Zaten eşleri de evin temizliği yemeği ile görevlilerdi. Villanın yaşlı sahibi, kızlarını da oğullarını da everirken birlikte yaşamayı şart koşmuş, kasalar da masalar da ayrı düşmesin demişti. Aynı yere atılsın taş. Herkes başka yere duvar örmesin ki büyüyüp gelişelim...

Öyle de oldu. Oğullar, kızlar, damatlar, gelinler babanın izinde babanın evinde yaşamlarını sürdürmeye devam etti. Her biri şehrin farklı yerlerinde işleriyle ilgili bir birimin başını tutuyor, işleyişi hep bir elden devam ettirerek ekonomik anlamda güç kazanıyorlardı. Oldukça da mutlu bir aileydi. Çevreyle ilişkileri, komşulara yakınlıkları, fakir fukarayı kollayıp gözetmeleri, şehirde yaşayan çoluk çocuğun bayramlığı, okuldu, eğitimdi gerekli ihtiyaçlarını gidermek için işletmelerinde özel bir birim oluşturup mali anlamda destek olmaları... Şirketlerin, fabrikanın, ofisin çalışanlarını seçerken ihtiyaçlı olanlara öncelik verilmesi ve bu çalışanların bayramlarda özel günlerde gözetilmesi...

Hatta çalışanların çocuklarının yüksek öğretime gidenlerine burs sağlanması...

Velhasıl şehrin çok sevilen sayılan değeri altınla tartılan, gerekli durumlarda fikir danışılan bir sülalesiydi bu villanın sahipleri. Mahallede, pazarda, kahvede sohbetlere şöyle konu olan bu aile; "Allah var, en ufak kibir yok oğlunda kızında. Kendisine gelince çocukla çocuk büyükle büyük olur maşallah!" saygı da kusur etmez saygı da kusur görmezdi...

Tüm bu sebeplerden ötürü o gün açık leylak renkli ahşap kapının ardındaki olayı kimseler sorgulamadı. Tek tük homurtular anında kesildi. Zaten yüksek sesle şöyle düşünenler çoğalıverdi; Olsa olsa fakir, kimsesiz bir yaşlıdır ve Galip Bey çoluk çocuğuna bile fark ettirmeden, buraya yerleştirip bakımını üstlenmiştir, duyulsun, bilinsin de istememiştir, ne yüce gönüllü adamdır, Allah razı olsun...

Cenaze kaldırıldı. Olay kapandı. Yaşlı kadının mezar taşı boş bırakıldı...

Açık leylak rengi ahşap kapı ve arkasına saklı kulübe yıkıldı. Uzun, sık ağaçlı yol kazıldı. Ağaçlar kökünden sökülüp temizlendi. Villaya bitişik, dar bahçede ne var ne yoksa didik didik edilip kamyonetlere doldurularak uzaklara taşındı. Mavi kafalı eski bir kamyonet villanın önünden ayrılır ayrılmaz saptığı ilk sokağın köşesinde üzerinden düşüverdi, açık leylak rengi, "44-A" yazan o kapıyı ve düştüğü köşede durdu durdu. Sanki kimse fark etmedi. Çocuklar bile oyuncak hâline getirmedi. Ta ki kırk gün sonra görünmez bir el bir gece yarısı kapıyı sokağın köşesinden kaldırıp, Galip Bey Villasının bahçe kapısına dayıncaya kadar. Güvenlik kameralarına bile yansımayan bu el kimdi kimindi kimse anlamadı? "44-A", Villa çalışanları tarafından kaldırılıp en yakın çöp tenekesinin yanına bırakıldı. Galip Bey ve çocukları olanları yakından takip etseler de kimse hiçbir şey anlamamıştı ama Galip Bey'in, yüzüne yansıyan işkillenme emaresinin bir görünüp bir kaybolduğunu fark eden çalışanlar oldu. Ertesi sabah açık leylak rengi ahşap kapı, villa bahçesinin kapısına yine dayanmıştı... Kimse bir şey anlamazken, Galip Bey'in çocukları ve çalışanlar endişeli buldukları bu olayı emniyete haber vermeyi teklif ettiler ki Galip Bey kati bir suretle bunu reddedip, açıklamasını da şöyle yaptı; Çoluk çocuk işidir bu, devletin memurunu oyalamayın Allah aşkına! Böylece herkes işine gücüne dağıldı.

Çalışanlar “44-A”yı kaldırıp başka bir çöpe attılar...

O gece gökyüzü berraktı. Mavi, turuncu, mor, lila, leylak cümbüşünün hüküm sürdüğü geceye bir baykuş eşlik etmeye, mahallenin köpekleri havlamaya, zarif bir esinti ağaç dallarını biçimlice ıgratmaya başladığında bir şey oldu. Öyle bir şeydi ki ayyuka çıkması öğle vaktini buldu. Çünkü insanların ağızlarını bıçak açmıyordu. Herkes herkese susulması gerektiğini gözleriyle ima ediyor, merak içten içe azgın bir ırmak gibi şehrin sokaklarını dolaşıyordu. Kimse bir şey bilmiyor, herkes her şeyi biliyordu sanki.

Sabah ezanından sonra mezarlık bekçisinin gözü, hangi elin yazdığını görmediği bir yazıya ilişti:

44-A.

Raziye Galipoğlu.

Doğ.:1931.

Öl.:2025

Ana Adı: Necibe.

Baba Adı: İsmet...

Yanı başındaki eski mezar taşının;

Ana Adı: Necibe.

Baba Adı: İsmet.

Burası Galip Beylerin aile mezarlığı. Eski mezar taşı Galip Bey'in babası İzzet Galipoğlu'na ait. Yeni mezar taşının kime ait olduğunu da bir bilen varmış demek!

Durmuş, yaşıyor mudur?

Kim bu Durmuş?

Kimse bilmiyor Durmuş kim. Diyen de sus pus oluyor.

Yaşı kemale ermiş, akli hâlâ yerinde olanlar hatırladılar onu! Raziye bir evin bir kızı. Yaşıtı oğlanların da anasının da akrabalarının da gözdesi. Şehrin en güzel kızlarından. Miravoğlu Durmuş'a verilmiş sözü var. Mirav'ın fakir oğlu Raziye ile evlenince, Galipoğlu'nun malına mülküne konacak. Gel iç güveysi ol! Dediler. Gururuna yediremedi. Dövdüler. Sövdüler. Şehirde sürdürdüler, dönüp yine geldi. Baş yarıldı. Gözü çıkarıldı uslanıp, anlamadı...

Abisi İzzet, kız kardeşine kıyamadı, Durmuş'a, aray ben bulayım, Raziye'yi sana versinler ama bu şehirde çekip gidin. Laf söz üredi, kendine iç güveysi dedirtme, yuvanızı başka yerde kurun, dedi...

Görmez gözü görürcesine sevindi Durmuş, kızı da alıp giderim abi dedi...

İzzet, ben sizi götüreceğim, evinizi yerinizi hazırlattım, nikâh da orada kıyılacak deyip aileyle vedalaşmalarını istedi...

Ondan sonra Raziye'yi de Durmuş'u da bir daha gören olmadı. Yeni evlilerin bir dağ köyünde yaşadıkları, Durmuş'un, babası gibi gece bekçiliği ettiği, Raziye'ninse hasretten mi yokluktan mı bilinmez, hastalıktan başının kalkmadığı dillendirilip durdu. Zamanlar sonraydı, Raziye'nin vefat ettiği, kocası tarafından köyün mezarlığına defnedildiği, Durmuş'un da acıya dayanamayıp, kendini dağlara vurduğu konuşulup, unutuldu...

Böylece, 44-A numaralı kapının ardına bekletilip, ölmesi beklenen Raziye haladan kimseler haberdar olmadı. Hatta Galip Bey'in eşi, çocukları bile habersizdi bundan... Abi İzzet, bu sırrını ölmeye yakın oğlu Galip'e bıraktı. Galip, halasını, Raziye'yi görmeyi bile düşünmedi. Babasının malı mülkü, varı yoğu olduğu gibi kendisine kalmalıydı. Öyle de oldu. Eski kulübe görünmez hâle gelinceye kadar sık ağaçlar dikilip, diplerine sarmaşık ekildi. Yıllar üst üste devrilip Galip şehrin saygı gören iş adamlarından olduğunda da evlenip barklanırken de o villa ihtişamıyla oracığa dikilirken de kimse bir şey sormadı, kuşkulandı bile...

Kalbime degen ses şöyleydi: *İnsanlar beklentiye girdikleri kapıları zorlamazlar, kırmazlar, arkasında ölüm olduğunu bilseler dahi kötülüğe karşı çıkmazlar. Çıkarlarına ters düşer bu işlerine gelmez...* ve sustu kalbim ama hikâyenin sonunu yazmam gerekti. Villanın bulunduğu mahallede "44-A" şeklinde başka bir kapı numarası yoktu. Hele oymalı ahşap, hele o açık leylak rengi... Eskiden kaldım, diye bas bas bağırса bile zengin evine kimseler yanlış yakiştırmadı...

Galip Bey, babası İzzet'in yıllardır sakladığı sırrı gönüllüce devam ettirip, nâsılsa yarın bir gün ölür gider diye düşünse de Raziye, güzel Raziye, kadersiz Raziye tam 94 yaşına kadar o dar kapının ardına saklı kulübede ömür çürüttü. Ne evlenmişlerdi ne de çocukları olmuştu. Durmuş'un elinden zorla alınarak kimselerin görmeyeceği bir yere kapatılmıştı. Durmuş ise o dağ köyünde karanlık bir ahıra hapsedilmiş, ölsün diye aç bırakılmış, yemek diye önündeki hatıla saman dökülmüştü... Aralık duvarlardan sızan ışıktaki, kayıveren yıldızda, leylak kokusunda bir de aralarında uçup duran baykuşun sesinde işittiler, birbirlerini...

"Raziye ölmemiş mi demek?" diyenler...

"Raziye kim ki!" diyenler...

"Galipoğlu'nda yanlış olmaz yahu dedikodudur bu dedikodu!" diyenler...

"Zenginin derdi züğürdü yorar, biz işimize bakalım!" diyenler...

Kısık sesle "İzzet, yatacak yerin yok vallahi!" diyebilen tek tük yaşlı...

...

Yine parlak, yıldızlı, dupduru bir geceydi. Sadece Tanrı'nın bildiği o zaman gelmiş, sesler susmuş, kırık plak gibi sözü içlerinde dönüp duran tek tük yaşlı da ölüp gitmişti. Galip Bey çocuklarına hiçbir açıklama yapmadığı gibi onlar da hiçbir şey sormamışlardı. Babalarının ahlakıyla, adaletinden adları kadar emindiler...

Dupduru o gecenin sabahında, sabah ezanından sonra, bekçi bir şey daha gördü. Gözlerine inanamadı. Kimsesiz yaşlı kadının mezarının üzerinde yatan biri vardı. Biraz ürperdi, yine de adım adım yaklaştı. Günler önce kimsesiz mezarın kimin yazdığı bilinmeyen yazısı silinmişti. Ne yazan el ne de silen el belliydi...

Yavaşça dokundu mezarın üzerinde yatana. Kıpırtı olmayınca sarstı. Bağırды ve sonra gözyaşları boşanıverdi genç yanaklarından. Yaşlı adam ölmüştü!

Kimsesiz mezarın kim olduğunu yazan el, sevdiğine kavuşmuştu...

Ertesi gün, Galip Bey elleri kelepçeli hâlde taş villanın kapısından çıkarılıyor, varlık içinde gönenmeye alışmış karısıyla, evlatları neler olduğunu anlamaya çalışıyorlardı.

Kalbime o ses yeniden değdi: *Er ya da geç, hakikate eşlik etti bir baykuş...*